

ROKA (Aragula)

FAMİLYA: Brassicaceae= Cruciferae

CİNS: Eruca

TÜR: Bahçe rokası (Eruca vesicaria subsp. Sativa)

Çok yıllık duvar rokaları (Diplotaxis tenuifolia L.)

Tek yıllık duvar rokaları (Diplotaxis muralis L.)

İsmi nereden geliyor?

Eruca= yakıcı (yenince vücudu ısıtıyor)

Vesicaria= Damarlı (Yapraklarının görünümü damara benziyor)

YAYILIM ALANLARI VE ANAVATANI

ANAVATANI: Akdeniz ve Güney Avrupa Ülkeleri , Batı Asya

BİTKİYİ TANIYALIM

KÖK

- ✓ Kazık kök + ve saçak kök (10-15 cm)
- ✓ Saçak kökler zayıftır.

GÖVDE

Rokada gövde rozet şeklindedir

YAPRAKLAR

- ✓ Çim yapraklar kalp şeklinde
- ✓ Yapraklar derin loblu, kenerları dişli
- ✓ Yapraklar glikozinolat miktarına bağlı olarak keskin tatlı.
- ✓ 3,5-10 cm uzunlukta
- ✓ Hasat geciktiğinde yapraklarda selülozik yapı ve lifleşme görülür.
- ✓ Birinci hasattan sonra oluşan yapraklar parçalı bir yapı kazanırlar, kalite ve şekilleri bozulur. Bu yaprakların pazar değeri düşer.

ÇİÇEK

- ✓ Çiçekler lahana grubu sebzelerinde olduğu gibi ana bir çiçek sapı ve bunun üzerinde yanlara doğru dallanmış yan dallar üzerinde oluşur.
- ✓ Çiçekte 4 çanak yaprak, 4 taç yaprak, 4+2 erkek organ ve bir dişi organ bulunur.
- ✓ Taç yaprakları beyaz veya krem renklidir.
- ✓ Ana çiçek sapı bitkinin gelişmesine bağlı olarak 60-80 cm arasında boy alır.

MEYVE

- ✓ Çiçeklenme ilkbaharda meydana gelir.
- ✓ Çiçek sapı 60-90 cm
- ✓ Çiçekler salkım şeklinde
- ✓ Meyveler bakla şeklinde
- ✓ Baklada 10 -15 adet tohum
- ✓ Roka baklaları diğer lahana türlerinin baklalarına göre daha ince ve sert yapılıdır

TOHUM VE ÇİMLENME ÖZELLİKLERİ

- ✓ Bitki ılık kışları olan yerlerde açıkta kışı geçirebilir.
- ✓ ilkbaharda generatif döneme geçer ve tohum oluşturur.

- ✓ İlbahar ekimlerinde de sıcaklığın artışı ile çiçeklenir.
- ✓ Tohumların şekli ve rengi lahanaya grubu sebzelerinkine benzer.
- ✓ Bir gramda yaklaşık 500 tohum bulunur.
- ✓ Çimlenme özelliklerini normal koşullarda 4-5 yıl muhafaza edebilirler.
- ✓ Optimum çimlenme sıcaklığı 20-25 °C 'dir.

İKLİM İSTEKLERİ

- ✓ Çimlenme ve bitki gelişimi 10 °C'nin altına yavaşlar.
- ✓ Sıcaklık sınırı 10-25 °C arasındadır.
- ✓ Yüksek sıcaklıklar yapraktaki aromatik maddelerin yapısının bozulmasına ve erken çiçeklenmeye neden olur.
- ✓ Uzun gün ve sıcaklık çiçeklenmeyi uyarır.
- ✓ Nemden hoşlanır. Nem düşüklüğü yaprak kalitesini bozar. Acılaşmaya neden olur.

TOPRAK İSTEKLERİ

- ✓ Organik maddelerce zengin, kumlu-tınlı toprakları sever.
- ✓ pH'sı nötr karakterli topraklar tercih edilmelidir.

YETİŞTİRİLME ŞEKLİ

- ✓ Roka doğrudan tohum ekim yöntemi ile yetiştirilir.
- ✓ Batı ve güney bölgelerde yıl boyu üretim yapılabilir.
- ✓ Roka kışları soğuk geçen yerlerde örtü altında, sıcak bölgelerde ise yaz aylarında ağaç altlarında gölgede yetiştirilmelidir.
- ✓ Tohum miktarı: 600-800 g/da
- ✓ Ekim aralıkları: 15-20 X 4-5 cm
- ✓ Ekim derinliği: 0.5 cm
- ✓ Çıkış: 4-10 gün
- ✓ Hasat dönemi: 30-40 gün

OLGUNLUK ,HASAT VE DEPOLAMA

- ✓ Hasat: Toprak seviyesinden 1-2 cm yukarıdan keskin bir bıçakla kesilir.
- ✓ 50-100 g ağırlığında demetler yapılarak satışı sunulur.
- ✓ Muhafaza ömrü kısadır.

VERİM

- ✓ Yetiştirme dönemine göre bir dekar alandan ortalama olarak ilk hasatta 2-4 ton pazarlanabilir roka elde edilebilir.
- ✓ Bir m² alandan her hasatta ortalama 20-30 demet roka hasat edilebilir.
- ✓ Ülkemizde roka yetiştiriciliği tek hasat şeklinde yapılmaktadır. Birden çok hasat yapıldığında dekardan alınan ürün miktarı azalmakta ve kalite düşmektedir.

KULLANIM ALANLARI

- ✓ Taze yaprakları salata olarak tüketilir.
- ✓ Uzak doğu ülkelerinde tohumları yağ bitkisi olarak üretilmektedir (% 30 yağ).